

We wtorek Trybunał Konstytucyjny ogłosi wyrok w sprawie tzw. ustawy dezubekizacyjnej

https://wiadomosci.onet.pl/kraj/ustawa-dezubekizacyjna-we-wtorek-trybunal-konstytucyjny-oglosi-wyrok/16rhcr9?utm_source=null&utm_medium=social&utm_campaign=onetsg_fb_twitter_onetwiadomosci&srcc=ucs&utm_v=2

19.10.2020 – godz. 13.00 - 9 minut temu
Ten tekst przeczytasz w 3 minuty

We wtorek Trybunał Konstytucyjny ma ogłosić wyrok w sprawie przepisów tzw. ustawy dezubekizacyjnej, na podstawie których obniżono emerytury i renty byłym funkcjonariuszom służb bezpieczeństwa PRL.

Szymański / PAP

- **Zgodnie z tzw. ustawą dezubekizacyjną emerytury i renty byłych funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa PRL nie mogą być wyższe od średniego świadczenia wypłacanego przez ZUS**
- **W konsekwencji obniżono renty i emerytury prawie 39 tys. byłym funkcjonariuszom aparatu bezpieczeństwa PRL**
- **Wątpliwości budzi konstytucyjna zasada ochrony praw nabytych, zaufania obywatela do państwa prawa i stanowionego przez niego prawa i niedziałania prawa wstecz**

Trybunał od lipca br. trzykrotnie zajmował się na rozprawach wnioskiem warszawskiego sądu okręgowego w sprawie tych przepisów. Podczas ostatniej rozprawy w październiku przedstawiciele Sejmu i Prokuratora Generalnego w stanowiskach końcowych zgodnie wnieśli o uznanie zaskarżonych przepisów za zgodne z konstytucją. TK rozpatruje tę sprawę w pełnym składzie pod przewodnictwem prezes Julii Przyłębskiej. W sprawie tej wyznaczono dwóch sędziów sprawozdawców: Justyna Piskorskiego i Jakuba Stelinę.

Ustawa dezubekizacyjna. Zmniejszenie emerytur i rent byłych funkcjonariuszy

Zgodnie z tzw. ustawą dezubekizacyjną, czyli nowelizacją przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji i innych służb, która zaczęła obowiązywać w październiku 2017 r., emerytury i renty byłych funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa PRL nie mogą być wyższe od średniego świadczenia wypłacanego przez ZUS - jak wówczas informowano: emerytura - 2,1 tys. zł (brutto), renta - 1,5 tys. zł, renta rodzinna - 1,7 tys. zł.

Na mocy tych przepisów obniżono emerytury i renty za okres "służby na rzecz totalitarnego państwa" od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. (w połowie 1990 r. powstał UOP). W konsekwencji obniżono renty i emerytury prawie 39 tys. byłym funkcjonariuszom aparatu bezpieczeństwa PRL.

Ustawa dezubekizacyjna. Wątpliwości Sądu Okręgowego w Warszawie

Wniosek w tej sprawie skierował do TK w styczniu 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie rozpatrując odwołanie od decyzji o ustaleniu emerytury i renty policyjnej. Sąd ten zakwestionował zgodność przepisów tej ustawy m.in. z konstytucyjną zasadą ochrony praw nabytych, zaufania obywatela do państwa prawa i stanowionego przez niego prawa i niedziałania prawa wstecz.

Pytanie sądu okręgowego dotyczy przepisów, które normują sytuację funkcjonariuszy pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa oraz

funkcjonariuszy, rozpoczynających służbę w takich formacjach, ale kontynuujących ją po 1990 roku na rzecz państwa demokratycznego. "W obydwu przypadkach okres pracy na rzecz państwa totalitarnego jest przeliczany według wskaźnika 0 proc., z kolei okres służby na rzecz państwa demokratycznego jest przeliczany według wskaźnika 2,6 proc. Emerytura natomiast obu kategorii funkcjonariuszy nie może być wyższa niż przeciętna emerytura wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych" - wskazał TK w komunikacie dotyczącym tej sprawy.

Jak zaznaczał sąd pytający "niezależnie zatem od stażu pracy, wysokości wynagrodzenia, zajmowanego stanowiska, wysokość świadczenia jest z góry ograniczona w oderwaniu od sytuacji prawnej konkretnej osoby".

Ustawa dezubekizacyjna. Są wątpliwości

Pytanie sądu dotyczy także sposobu i trybu uchwalenia zaskarżonych przepisów oraz "wątpliwości, czy spełnione zostały merytoryczne przesłanki do ich uchwalenia". Tzw. ustawa dezubekizacyjna została przyjęta przez Sejm 16 grudnia 2016 r. podczas posiedzenia w Sali Kolumnowej.

W połowie września br. w uchwale Izby Pracy Sądu Najwyższego w kontekście obniżenia emerytur b. funkcjonariuszy PRL orzeczono, że kryterium służby na rzecz totalitarnego państwa powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka. Sędziowie SN odnosząc się do sprawy w TK wskazali, że Trybunał orzeka, czy ustawa jest zgodna z konstytucją, zaś SN odpowiedział, jak rozumieć określone zapisy z ustawy i rozstrzygnięcia obu organów nie konkurują ze sobą.

Jak dowiedziała się Polska Agencja Prasowa, do końca września do warszawskiego sądu okręgowego wniesiono już 25 tys. 19 odwołań od decyzji o obniżeniu świadczeń emerytalnych na mocy tzw. ustawy dezubekizacyjnej. Ponad 7,6 tys. spraw zostało już rozpatrzonych, z czego w 109 sprawach zmieniono decyzję. Stołeczny sąd nie wydał żadnego wyroku

oddalającego odwołanie od decyzji. Z kolei 14 tys. 59 spraw jest zawieszonych w związku z postępowaniem przed TK.